

הת (נצרת) 56422-02-25 - באסם שרארי נ' תחנת משטרה- נצרת

ה"ת (נצרת) 56422-02-25 - באסם שרארי נ' תחנת משטרה- נצרת

ה"ת (נצרת) 56422-02-25

באסם שרארי

נגד

תחנת משטרה- נצרת

בית משפט השלום בנוף הגליל-נצרת

[06.04.2025]

כבוד השופטת מנאל חליחל-דיאב

החלטה

1. ביום 23.2.25 הגיש המבקש בקשה להחזרת רכב אשר נתפס על ידי המשיבה. המבקש עתר כי בית המשפט יורה להחזיר לרשותו רכב מסוג איסוזו טנדר הנושא ל.ז שמספרה 48251501 (להלן: "הרכב") אשר נתפס.
2. בתאריך 26.1.25 הסיע פהד (אחיינו של המבקש), שלושה תושבי האזור מבלי שהיה להם אישור שהיה כדין בישראל ברכב, (להלן: "הנאשם").
3. בתאריך 13.2.25 הודה הנאשם והורשע בעבירה של הסעה שלא כדין בניגוד לסעיף 12א(ג)(א1)(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "החוק").
4. המבקש הוא מר באסם שרארי, אשר טען כי הרכב בבעלותו, שייך לו בלבד, ומשמש אותו לעסק לביצוע עבודות בנייה ושיפוצים. וכי הוא לא עבר שום עבירה עם הרכב וגם לא ידע כי הולכים לבצע עבירה באמצעותו. ב"כ המבקש טוען כי מעשיו של הנאשם נעשו על דעתו בלבד ללא ידיעת המבקש.
5. עוד נטען כי מדובר באירוע חד פעמי ולא מדובר בנוהל עבודה מתמשך, תושב האיזור מסר כי זו פעם ראשונה בה הכיר את הנאשם או נסע עימו. הנאשם מסר שזו פעם ראשונה בשל מחסור בעובדים. עוד נטען כי אין כל אינדיקציה כי המבקש ידע או הסכים כי תבוצע העבירה.
6. לטענת ב"כ המבקש תפיסת הרכב פוגעת בזכות הקניין של המבקש כשלא ניתן לחלט את הרכב, ולכן קיימת חובה להחזירו לידי המבקש ללא כל תנאי.

7. בתגובתה בכתב, המשיבה התנגדה להחזרת התפוס לצורך המשך הליך החילוט וביקשה לדחות את הבקשה. ב"כ המשיבה טענה כי הרכב משמש את הנאשם כל יום, הבעלות ברכב יכולה להיות הצהרתית, מה שקובע בחזקת מי הרכב, הפנתה להודעות ופסיקה.
8. דיון בבקשה זו התקיים בפניי ביום 24.3.25. ב"כ המבקש טען כי הרכב שייך למבקש ולא לנאשם, הפנה לחומר החקירה ממנו עולה כי הרכב שייך למבקש והנאשם עובד אצלו כשהודעות הנאשם והמבקש מאשרים זאת עוד ציין כי מדובר באירוע נקודתי והרכב שייך לעסק. נטען כי חזקת הנאשם ברכב לא אמורה לגבור על הרישום הפורמלי במשרד הרישוי, וכי על המשיבה החובה לסתור זאת.
דיון והכרעה:
9. לאחר עיון בבקשה ובתשובה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.
10. אין מחלוקת כי הרכב נתפס על ידי המשטרה כדין. סעיף 32(א) לפסד"פ מעניק למשטרה סמכות לתפוס חפצים בהתקיים אחת העילות הקבועות בסעיף:
- " (א) רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה."
11. נקבע בפסיקה כי קיימות שלוש תכליות עיקריות לתפיסת חפץ: האחת - תכלית מניעתית ביחס לחפץ העשוי לשמש לביצוע עבירה שטרם נעברה; תכלית ראיתית - אם החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה; ותכלית של חילוט אם בחפץ נעשה שימוש לצורך עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה (ראו: בש"פ 8009/07 מ.ג.ש מיכאל עבודות בטון ויפתוח בע"מ נ' מדינת ישראל (14.2.08); בש"פ 8712/23 יוסף אלקובי נ' מדינת ישראל (11.1.24); רע"פ 7600/08 אברם נד מדינת ישראל (13.8.08).
12. על פי סעיף 34, ביהמ"ש מוסמך להחזיר את החפץ לפי צו ולקבוע את התנאים שבהם הוא יוחזר:
"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין-משטרה בדרגת מפקח-משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לעניין מסויים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית-משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו."
13. בהתייחס לטיעוני המבקש על שיקול החזקת התפוס לצורך חילוט עתידי, בית המשפט העליון עמד על האיזונים שעל ביהמ"ש לשקול בעת הכרעה בבקשה להחזרת תפוס בבש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.3.2006):

"כשם שלעניין מעצר תיבחן השאלה האם קימת עילת מעצר, ואם כן, האם ניתן להגשים את תכליתו באמצעות חלופה שפגיעתה פחותה, כך הוא ביחס להמשך החזקת חפץ תפוס. יש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בידי המשטרה; ואם כן, האם ניתן להגשים את תכלית התפיסה באמצעות שחרור החפץ בכפוף להגבלות מידתיות אשר תגשמונה את התכלית הטמונה בתפיסה, בד בבד עם מיתונה והחלשתה של הפגיעה בזכות הקניין של האדם. השאלה היא, במילים אחרות, אם קימת "חלופת תפיסה" אשר תגשים את מטרת התפיסה בדרך שתפגע פחות בזכות קניינו של בעל הזכויות בנכס."

14. לפי הפסיקה, נטילת קנין אדם צריכה להיעשות בסבירות, ורק בהעדר אמצעים חלופיים ועל פי עקרון המידתיות (בש"פ 7715/97 חג'ג' נ' מדינת ישראל (8.1.98)). על כן, יש לנקוט בהליך זה כאמצעי אחרון ויש לשקול את מידת הנחיצות של החפץ התפוס ושיעור הנזק שיגרם מהתפיסה בו ונדרש לערוך איזון בין תכליות לשמן נועדה סמכות החילוט לבין זכויות ואינטרסים אחרים בראשם זכות הקניין.

15. סעיף 39(א) לפסד"פ מעניק סמכות לתפוס חפצים כדי להבטיח אפשרות חילוטם בסיום המשפט: "על אף האמור בכל דין, רשאי בית-המשפט, בנוסף לכל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם".

16. מהאמור עולה כי סעיף 39 קובע כי ניתן להורות על חילוט הנכס שנתפס לפי סעיף 32 אם הנאשם הורשע בעבירה, הוא בעליו של הנכס וההרשעה היא במעשה עבירה שנעשה בחפץ או לגביו. כאשר החפץ לא עומד בתנאי סעיף 32, בין היתר כאשר הנאשם אינו בעליו של החפץ, סעיף 39(ב) קובע כדלקמן:

(ב) ניתן חפץ כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה ולא חל עליו אחד התנאים האחרים האמורים בסעיף 32, לא יחולט אלא אם החפץ ניתן מאת בעליו, או מאת המחזיק בו כדין, או על דעתו, כשכר בעד ביצוע העבירה שעליה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצועה, או בעד ביצוע עבירה אחרת הקשורה בעבירה שבה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצוע העבירה האחרת; ואין נפקא מינה אם ביצע הנידון את העבירה האחרת ואם לאו, ואף אם לא נתכוון לבצעה.

17. כלומר, ניתן לחלט את החפץ אם הוא ניתן מאת הבעלים או המחזיק בו כדין או על דעתו, כשכר בעד ביצוע העבירה בגינה הורשע הנאשם, או כאמצעי לביצועה או בעד ביצוע עבירה אחרת הקשורה בעבירה שבה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצוע העבירה האחרת (ראו לעניין זה: ע"פ 545/99 סבג נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(1), 507 (1999)).

18. כאשר תכלית ההחזקה היא חילוט, על בית המשפט לבחון קיומו של "פוטנציאל חילוט" כלומר קיומה של תשתית ראייתית לכאורית המצביעה על סיכוי סביר שאם יורשע הנאשם, ניתן יהיה להורות על חילוט רכשו (בש"פ 7992/22 נור נ' מדינת ישראל (1.3.23)).
19. כמו כן, מתן סעד זמני של חילוט יש בו לבטא את עמדת המחוקק לפיה חילוט הוא חלק מהעונש הנגזר על העברין, ופגיעה בזכות הקניין לגבי חפץ שהוכתם בעבירה מבטאת עונש ראוי בנסיבות מתאימות. (ראו למשל בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בעמ' נ' מדינת ישראל (12.3.06); בע"פ 1982/93 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל (1994)).
20. על מנת להפעיל את סמכות החילוט, יש לשאול את השאלה אם הרכב היה אמצעי ששימש לביצוע העבירה, על פי "מהותה ועוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה, היינו במקרה כגון זה שבפנינו עולה השאלה באיזה מידה שימש הרכב באופן מהותי לביצוע העבירות שבוצעו" (ע"פ 4148/92 מועד נ' מדינת ישראל (22.9.94)).
21. לענייננו, עיון בעובדות כתב האישום מלמד כי הנאשם השתמש ברכב לביצוע העבירה המיוחסת לו מושא האישום. הנאשם הוא שעשה שימוש ברכב הנדון ושימש אותו, כך לפי דברי המבקש בהודעתו כי הנאשם עובד אצלו ומשתמש ברכב כפי שציין המבקש בהודעתו:
- "הוא עובד אצלי ומשתמש ברכב הזה". (שורה 11 להודעת המבקש), ובהמשך הודעתו ציין "לצורך עבודה אני ופהד וכולם מי יש לי רשיון". (ש' 13 להודעת המבקש).
- באשר לטענת המבקש כי הוא בעל הרכב הבלעדי ולא הנאשם, נחה דעתי כי המבקש הוא בעליו בפועל של הרכב. כפי שציין המבקש בהודעתו בעניין הבעלות ברכב: "על שמי ובעלותי". (ש' 9 להודעת המבקש). בהמשך נשאל מי עושה שימוש ברכב המבקש עונה בבירור ובאופן שלא משתמע לשתי פנים: "לצורך עבודה אני בעל העסק והבעלים שלי משתמשי ואחד מהם פהד". (ש' 21 להודעת המבקש). (טעויות במקור - מ.ד.).
- הנאשם בעצמו מציין בהודעתו כי הרכב בבעלותו דודו משמש אותו לעבודה בימי העבודה בלבד, "זה של באסם שרארי דוד שלי הוא גר איתנו באותו בניין הוא בעל הרכב זה משמש אותי לעבודה אני עובד עם הרכב הזה כול בימים ראשון עד חמישי אני כבר חודשיים משתמש ברכב כי זה רכב גדול ומתאים לעבודה שלי ואפשר להכניס בו כלים". (ש' 8 להודעת הנאשם).
22. לא נעלמה מעיני העובדה כי הנאשם ציין בהודעתו מיום 26.1.25 כי הוא עצמאי ולא שכיר אצל משהוא, טענה הסותרת לכאורה את הודעת המבקש ולפיה הנאשם עובד אצלו ומשתמש ברכב הזה (הודעה מיום 29.1.25).
23. עם זאת, בעריכת האיזון הראוי, נחה דעתי כי ניתן לשחרר את הרכב בהפקדת מזומן או ערבות בנקאית לצד חתימה על צו דיספוזיציה.
24. על כן, ראיתי לקבל את הבקשה ולהורות על החזרת הרכב בתנאים הבאים:
- א. צו איסור דיספוזיציה ברכב וביצוע כל פעולה בו לרבות מכירתו או מסירתו.
- ב. חתימת המבקש על ערבות עצמית וצד ג' על סך של 10,000 ₪ כל אחד להבטחת תנאי החלטה זו.
- ג. הפקדת ערבון כספי בסך של 20,000 ₪.
- שאלת חילוט הרכב תישאר לשיקול דעתו של המותב הדין בתיק העיקרי.
- זכות ערר לבית משפט המחוזי.
- המזכירות תמציא העתק מהחלטתי לצדדים.
- ניתנה היום, ח' בניסן תשפ"ה (6 באפריל 2025), בהעדר הצדדים.